

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД
от

Мария Кирилова Илчева - независим оценител
на община Добрич, подала заявление в Четвъртата процедура за присъждане на Етикет
за иновации и добро управление на местно ниво

На основание чл. 13 от Правилата по присъждане на Етикета за иновации и добро управление на местно ниво изготвих настоящия писмен доклад:

А. На базата на разгледаните документи констатирам следното по прилагането на 12-те принципа на добро демократично управление в община Добрич :

Разглежда се попълнения от общината - кандидатка Еталон (Бенчмарк) и приложения към него доказателствен материал. Определя се съответствието на самооценката спрямо приложения доказателствен материал.

Принцип 1 – Честно провеждане на избори, представителност и гражданско участие

Прилагането на принцип 1 е убедително доказано чрез представения доказателствен материал от страна на Община Добрич. Налице са достатъчно доказателства за прилагане на всички индикатори, включени в оценката на принципа и потвърждаващи получената оценка. Самооценката на Община Добрич за принцип 1 е 3,29, което говори за добро приложение на принципа в работата на общинската администрация. За индикатори 1 и 2 община Добрич е оценила приложението в практиката с максимална оценка 4, като тази оценка е солидно аргументирана с представения доказателствен материал. Освен линкове към публикуваните обяви за провеждане на обществени обсъждания допълнително са приложени статии от вестници, доказващи активно включване на гражданите. Може да се открии много високата активност на общината по отношение включване на гражданите в процеса на вземане на решения, като са представени доказателства за активно гражданско участие в различни сфери на публичните услуги.

Принцип 2 – Отзивчивост

Прилагането на принцип 2 е убедително доказано чрез представения доказателствен материал от страна на Община Добрич, който е добре систематизиран. На лице са достатъчно доказателства за прилагане на всичките индикатори, включени в оценката на принципа. Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 2 е 3,00 (при изчислението на общата оценка за принцип 2 е допусната техническа грешка и вместо 3,40, както е подадена оценката в бенчмарка, се получава средна оценка 3 - общо 5 индикатора с оценка 3), което говори за наличие на утвърдена политика и добри практики по отношение отзивчивостта на служителите и навременното разглеждане на жалби и сигнали. Също така е налице стремеж на общинската администрация да продължи да прилага по-активна политика за прозрачност и достъпност на услугите, както и подобряване

на качеството на обслужването. Очевидно е желанието за въвеждане на гъвкава и адаптивна структура, мотивирани и динамични служители, използваща пълноценно съвременните информационни технологии и предоставяща услуги с високо качество. Като отлично доказателство за прилагане на принципа може да се посочи уеб базираната система за подаване на сигнали за нередности в градската среда, което е удобен инструмент за гражданите да подават в реално време сигнали за нередности. Друга много добра практика е въведената виртуална ежеседмична приемна.

Принцип 3 – Ефикасност и ефективност

В самооценката си община Добрич е посочила много подробен и добре систематизиран доказателствен материал за изпълнение на принцип 3. За всички индикатори са налице доказателства за прилагането им в практиката, като ясно се демонстрира наличието на внедрени механизми за стратегическо планиране, на базата на ефективно използване на ресурсите. Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 3 е 3,33 което говори за наличие на утвърдена политика и добри практики по отношение постигането на ефективност и ефикасност при предоставяне на публични услуги и използване на публични ресурси. Като добра практика може да се открии внедрената система за периодична оценка на предлаганите услуги с цел подобряване на дейността на администрацията.

Принцип 4 – Откритост и прозрачност

Представеният доказателствен материал от община Добрич по отношение на изпълнението на принцип 4 показва в пълна степен съответствие спрямо самооценката на общинската администрация – 4,00. Убедително е доказано приложението в практиката на индикаторите за активно информиране на местното население и редовни и лесни контакти с изборните представители. След запознаване с документите и представения доказателствен материал считам, че самооценката на Община Добрич за принцип 4 е адекватна, особено като се има предвид дългосрочната практика на общинска администрация за редовно информиране на населението чрез интернет сайта, фейсбук страница на общината, открити приемни и местните медии.

Принцип 5 – Върховенство на закона

В самооценката си община Добрич е посочила достатъчно убедителен и добре систематизиран доказателствен материал за прилагането на принцип 5, което е в пълно съответствие с получената оценка от 3,50. Убедително е доказано прилагането на четирите индикатора, като прави впечатление създадената практика на община Добрич публично да оповестява всички санкции (оспорвани актове или съдебни решения) за извършени от нея правонарушения. Прави впечатление добрата практика на община Добрич за поддържане на публични регистри за различни сфери на компетентност на местната власт – общински концесионен публичен регистър, регистър на дължниците, регистър на договорите за международно сътрудничество, издадени разрешения за таксиметрови услуги и др.

Принцип 6 – Етично поведение

Прилагането на принцип 6 е убедително доказано чрез представения и добре структуриран доказателствен материал от страна на Община Добрич. Констатира се пълно съответствие с направената самооценка по прилагането на индикаторите и представения доказателствен материал. На лице са достатъчно доказателства за прилагане на всички индикатори, включени в оценката на принцип 6 „Етично поведение“. Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 6 е 3,22, което потвърждава наличие на достатъчно политики и механизми за практическо приложение на върховенството и защитата на публичния

интерес, предотвратяването на конфликт на интереси и внедряване на ефективни мерки за ограничаване на корупционния рисък.

Принцип 7 – Компетентност и капацитет

Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 7 е 3,29, което говори за доста добро приложение на принципа за компетентност и капацитет в дейността на общинската администрация. Налице са достатъчно доказателства, че в общината се прилага система за изпълнение на личните планове за развитие на служителите, както и система за мотивация на служителите, за възнаграждаване на доброто изпълнение на задълженията и подобряване на лошото. Препоръчително за общинска администрация Добрич е да положи усилия за подобряване прилагането на практика на резултатите от процедурите по набиране, обучение и повишаване на служителите, за да се гарантира по-висока мотивация. Налице е пълно съответствие на посочената самооценка на община Добрич – 3,29 спрямо представените доказателства за прилагане на принцип 7.

Принцип 8 – Иновации и отвореност за промени

В самооценката си община Добрич е посочила достатъчен и добре систематизиран доказателствен материал за прилагане на принцип 8 „Иновации и отвореност за промени“. За всички индикатори са налице доказателства за прилагането им в практиката, като ясно се демонстрира готовност за прилагане на иновации в дейността на местната администрация. Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 8 е 4,00 което говори за наличие на добри практики, внедрена политика и стремеж към търсене на нови и ефективни решения. Налице е съответствие между посочената самооценка на община Добрич спрямо представените доказателства за прилагане на принцип 8. Като добри практики могат да се посочат иновациите, свързани с храненето на децата в детските ясли и градини на територията на община Добрич.

Принцип 9 – Устойчивост и дългосрочна ориентация

Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 9 е 3,50, което говори за много добро приложение на принципа и наличие на дългосрочна ориентация при привеждането на общинските политики с активното участие на гражданите. Налице са практически доказателства за прилагане на целенасочена политика за ангажиране на младите хора в обществения живот и в процеса на вземане на решения. На лице е пълно съответствие на посочената самооценка на община Добрич – 3,50 спрямо представените доказателства за прилагане на принцип 9.

Принцип 10 – Стабилно финансово управление

В самооценката си община Добрич е посочила достатъчно убедителен и добре систематизиран доказателствен материал за прилагането на принцип 10 „Стабилно финансово управление“. Убедително е доказано прилагането на повечето индикатори в практиката, за които е посочена много добра оценка. Основна цел на финансовата политика на Община Добрич е да поддържа финансова основа, достатъчна за предоставяне на качествени услуги, които отговарят на потребностите и на възможностите на хората от общината, като при определяне на цените на предоставяните услуги те не надхвърлят реалната им стойност. След запознаване с документите и представения доказателствен материал считам, че самооценката на Община Добрич от 3,36 за принцип 10 е коректно обоснована, с добро приложение в практиката на принципа за стабилно финансово управление.

Принцип 11 – Човешки права, културно разнообразие и социално единство

В самооценката си община Добрич е посочила достатъчен и добре систематизиран доказателствен материал за изпълнение на принцип 11. За всички индикатори са налице доказателства за прилагането им в практиката, като ясно се демонстрира наличието на внедрени механизми за зачитане на човешките права, насърчаване на културното многообразие и социално единство. Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 11 е 3,60, което говори за много добра степен на прилагане на политики по отношение насърчаване на културното многообразие и социално сближаване на общността. Заслужава да се отбележи практиката на Община Добрич да предоставя ресурси, да подкрепя и подпомага финансово дейностите на неправителствените организации, да насърчава диалога и партньорствата между различни социални партньори.

Принцип 12 – Отчетност

Самооценката на Община Добрич за прилагане на принцип 12 е 3,50, което говори за много добро приложение на принципа и наличие на политики, които да гарантират, че изборните лица и общинските служители поемат и носят отговорност да своите действия. Похвална е практиката на Общинският съвет Добрич за приемане на Етичен кодекс на общинските съветници, както и прилагането на Етичен кодекс на служителите и Харта на клиента.

На лице е пълно съответствие на посочената самооценка на община Добрич – 3,50 спрямо представените доказателства за прилагане на принципа за отчетност.

Б. Направих следния обобщен анализ за управлението на община Добрич

В свободен текст се прави анализ на силните и слаби страни в управлението на оценяваната община, както и конкретни бележки, препоръки и предложения на експерта за подобряване на дейността на местните власти, където се констатират пропуски.

След направения цялостен преглед на представения доказателствен материал и попълнената матрица за приложение на принципите за добро управление в община Добрич, могат да бъдат направени следните изводи:

- Община Добрич кандидатства за четвърти път за присъждане на Етикет за иновации и добро управление, като е сред първите 13 общини в България, на които през 2011 г. е присъден Етикет за иновации и добро управление на местно ниво на СЕ;
- От гледна точка на гражданите Община Добрич демонстрира ниско ниво на прилагане на принципите за добро управление, по-ниско от средното за останалите кандидатстващи общини. За илюстрация на това, дадената от гражданите комплексна оценка за прилагане на принципите за добро управление за община Добрич е 2,08, което е с 0,47 по-малко от средната оценка за всички 17 общини, участващи в четвъртата процедура за присъждане на Етикет за иновации и добро управление. Ниските резултати за прилагането на принципите в оценката на гражданите се дължат на неудовлетвореност спрямо прилагането на равнопоставеност и ползване на услугите, както и поради недостатъчното участие на гражданите в процеса на вземане на решения.
- Резултатите от проведеното анкетно проучване сред 38 общински съветника (представляващи 93% от състава на Общински съвет Добрич, включващ общо 41 общински съветника от 7 различни политически партии и коалиции) показва обща комплексна оценка от 2,91 което доста се различава от комплексната самооценка в бенчмарка на община Добрич;

- Най-сериозни са разликите в оценките на принципи 4 „Откритост и прозрачност“ и 8 „Иновации и отвореност за промени“, при които в бенчмарка е получена максимална оценка – 4,00, а оценката на общинските съветници е 2,92.
- Силните страни на община Добрич са свързани с наличие на добри практики за гарантиране на отчетност, наличие на ясни и категорични процедури, установени в нормативната уредба, за справяне с лошо управление, както и практически действия и механизми за наಸърчаване на културното многообразие и социално сближаване на общността.
- Община Добрич осигурява добра грижа за гражданите, като се гарантира, че услугите се предоставят от образовани и добре обучени служители, които разбират нуждите на гражданите. Служителите от общинска администрация Добрич спазват правилата за качествено и ефективно административно обслужване, приетите стандарти на обслужване, като в своята работа те се ръководят от принципите за законосъобразност, равнопоставеност и прозрачност. Удовлетвореността на гражданите от обслужването и предоставяните услуги редовно се проучва чрез анкетни форми като анализите и резултатите се публикуват в сайта на общината.
- Община Добрич ефективно прилага иновативни практики от други общини, които са доказали ефекта си, като наಸърчава желанието и мотивацията на служителите да участват активно в обмяна на опит с други местни власти. Може да бъде отличен стремежа на общинското ръководство за прилагане на иновации в различни сфери на обществения живот – енергийна ефективност, иновативни културни събития, „библиотека без стени“, сезонно меню в детските градини, здравословно меню в детските ясли, алгоритъм за диетично хранене на деца със специални образователни потребности.
- В община Добрич е доста разпространена практиката неправителствените организации да са включени активно в процеса на вземане на решения на местно ниво. Силна страна е въведения от община Добрич механизъм за финансиране на гражданска инициативи и неправителствени организации, като ежегодно от общинския бюджет се отделят средства за подкрепа на НПО. Друга силна страна на община Добрич, която демонстрира прилагане принципите на добро управление, е че са въведени механизми за проучване на общественото мнение по въпроси от значим обществен интерес като: публикуване на всички проекто-наредби на Общинския съвет на сайта на общината; наличие на виртуална приемна, „онлайн“ форма за предложения, пощенска кутия за сигнали и жалби по специфични теми; активност при провеждане на обществени обсъждания;
- Добро приложение в практиката на общинската администрация намира и принципа за ефективност и ефикасност, като общината планира своите дейности и бюджет в съответствие с нейните стратегически планове на стратегическо и оперативно ниво. Положителна практика е, че на официалния интернет сайт на община Добрич се публикуват месечни и тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на общината, с детайлна информация за финансиране от европейски програми и проекти.
- Община Добрич прилага различни инструменти за активизиране на граждanskото участие и балансиране между различни интереси с цел да бъде постигнат широк

обществен консенсус по отношение на това, какво в най-голяма степен е в интерес на цялата общност и как то може да бъде постигнато. Внимание заслужава организирания от общината конкурс за туристически слоган на града, както и проучване на гражданска позиция при разработване на проект за облагородяване на градската среда. Въпреки това община Добрич трябва да предприеме действия за включване на по-широк кръг от заинтересовани групи и граждани в процеса на формиране на местни политики и вземане на решения за използване на финансовите ресурси.

- Една от слабите страни на Община Добрич е свързана с недостатъчно доброто прилагането в практиката на принципа за върховенство на закона, като липсват практически механизми за активна програма за активно включване на различни групи, които включват неправителствени организации, бизнеса, местните медии и други групи по интереси, включително неравнопоставените групи, при вземането на решения, касаещи бъдещото развитие на общината, както и разпределението на ресурсите;
- Слаби страни на община Добрич, според мнението на гражданите, са свързани с неравнопоставеност между гражданите от гледна точка на връзките им с общински служители и общински съветници, като това много ясно проличава в оценката за прилагане на принцип 6 „Етично поведение“, където дадената средна оценка от гражданите е 1,84. Основната препоръка към община Добрич е да се въведат и прилагат ефективни механизми за елиминиране на личните интереси в дейността на общинската администрация, като се акцентира върху по-добра информираност на гражданите за гарантиране на водеща роля на публичния интерес при формулиране на публичните политики, които да са в интерес на гражданите на общината. Като добър показател в практиката може да се посочи въведената от община Добрич онлайн платформа за подаване на сигнали за корупция;

В. Установих следните добри иновативни практики в община Добрич :

Извеждат се и се описват добри или иновативни практики, подходящи за разпространение и прилагане в други общини. В случай че експертът счита, че някоя от предложените от общината добри практики следва да бъде отбелязана като особено интересна и иновативна, той отправя предложение до Комисията и излага своите мотиви.

Представената от община Добрич иновативна практика е свързана с въвеждане на виртуална приемна, която функционира от м. февруари 2016 г чрез официалната фейсбук страница на общината, като гражданите имат възможност да задават въпроси, да споделят своите мнения и предложения. Чрез нея се цели постигане на по-непосредствен контакт с гражданите и динамична обратна връзка по всички съществени въпроси от живота на общността, подобряване визуализацията и представянето на общинските дейности и инициативи, достигане на информацията до по-широк кръг хора, в това число до повече млади хора. До м. февруари 2017 г. са публикувани 40 „приемни“ и са получени над 250 съобщения, на които е отговорено в обявения седемдневен срок. Отделно екипът на виртуалната „приемна“ отговаря на всички постъпили сигнали, предложения и мнения под публикацията. Сигналите, които изискват по-задълбочен анализ и проверка, се завеждат в деловодството на Общината и за тях отговорите се подготвят в едномесечен срок. За улеснение на гражданите е създадена „бележка“ с често

задавани въпроси, на които са изгответи отговори. Чрез достъп до тази „бележка“ се избягва повтаряне на темите.

С тази иновативна практика се скъсява дистанцията между местната власт и гражданите и се осъществява навременна и бърза комуникация. За много кратък период от време виртуалната „приемна“ е получила много положителни отзиви и по този начин се утвърждава като нов ефективен мост между администрацията и жителите на Добрич. Тя изпълни своята задача за достигане до по-широва гражданска аудитория чрез прилагане на още едно средство за жива връзка с хората. Иновативната практика чрез създаване на виртуалната „приемна“ разширява възможностите за предлагане и обсъждане на алтернативни решения и гарантира прозрачност на процеса на вземане на решения.

Друга иновативна практика на община Добрич е свързана с организиране и провеждане на Международен военноисторически фестивал „Добричката епopeя 1916“, посветен на 100 години от Първата световна война и от Добричката епopeя. Тази иновативна практика има пряко отношение към прилагането на принцип 8 „Иновации и отвореност към промени“ и принцип 11 Човешки права, културно разнообразие и социално единство“. През 2016 г. светът отбеляза 100 години от Първата световна война. Център на националните чествания у нас бяха градовете Добрич и Тутракан. Проявите в Добрич се осъществиха под патронажа на президента на Република България. Акцент в тях бяха инициативите, свързани с едно от най-големите военни гробища в България от Първата световна война, в което почиват воини от шест национални армии и четири вероизповедания. Фестивалът е осъществен в дните 27-28 август 2016 г. в Старите казарми в Добрич, като обединява две от основните форми на историческата реконструкция – живата история и възстановка на историческо събитие от миналото на Добрич.

На 27 август се състоя военноисторическият парк с интерактивни площадки за работа с деца и възрастни. За всички желаещи да научат повече от историята бяха обособени 4 «учебни центрове», в които реконструктори обучаваха посетителите на «прицелна стрелба» и спазване на уставни команди. Публиката имаше също така възможност да разгледа бойните лагери, лазарета и военно-полевата кухня. Организатор е Община град Добрич и НД «Традиция - 46 пехотен добрички полк», преки участници са исторически клубове със 150 реконструктори от пет държави - Русия, Украйна, Латвия, Израел и България, клубовете на пенсионера от Добрич и доброволци. Като основни резултати могат да се посочат: привличане на разнобройни аудитории чрез разчупване на ритуалността; мобилизиране на интерес у различни социални, възрастови и професионални групи; обединяване на местната общност чрез съпреживяване на историческото събитие, както и генериране на позитивни емоции и настроения чрез повишаване усещането за празничност и изключителност на момента. Иновацията на събитието се потвърждава и от факта, че това е първия по рода си международен военноисторически фестивал, пресъздаващ в такъв мащаб събитие от времето на Първата световна война.

Г. Поставих следната крайна оценка за община Добрич :

Дава се оценка, като се следва Методика за оценяване на общините-кандидатки. Прави се мотивиран извод за това, дали на общината следва да се присъди Етикета.

Оценки:	Стойност:
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка):	3,47
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници:	2,50

Корекция на оценката от независимия експерт в проценти:	-13%
Обосновка на корекцията на оценката от независимия експерт:	
При прилагане на условие 1 от Методиката считам, че е налице условие за увеличение на оценката, тъй като представения доказателствения материал е достатъчно добре систематизиран и показва в пълна степен прилагането на всички 12 принципа от община Добрич. Освен това са предложени разнострани източници на доказателства, както и голям обем от доказателства от медиите, линкове и препратки. Препоръчвам увеличение на оценката на община Добрич с 4% при прилагане на първото условие от методиката.	
Корекция по условие 2 от методиката – самооценката на Община Добрич е по-висока с 0,97 пункта спрямо средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници (получена средноаритметична оценка от 2,50). При прилагане на методиката при скалата за намаление с допустимо намаление до 20%, което се прилага при самооценка, която е по-висока с повече от 0,91 пункта от средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници, то в конкретния случай може да се присъди намаление с -17%.	

Обща крайна оценка:	3,02
---------------------	------

Забележка: При общата средна оценка 3,00 или по-висока Етикетът се присъждада.

Мотиви за оценката на общината:

Считам, че с получената общата средна оценка от 3,02 община Добрич следва за получи Етикет за иновации и добро управление. Още повече, че Община Добрич успешно е защитила три последователни пъти Етикета за иновации и добро управление, и с показания резултат се гарантира трайно приложение и надграждане в практиката на принципите за добро управление. При подготовката на доказателствения материал община Добрич е положила сериозни усилия за да демонстрира прилагането на 12 –те принципа за добро управление, като за повечето от тях са налице достатъчно убедителни доказателства за приложение в практиката. При сравнение на средноаритметичната оценка на общинските съветници и гражданите спрямо самооценката на община Добрич е констатирана относително голяма разлика 0,97 пункта. Въпреки, че като общ резултат от проведеното анкетно проучване община Добрич се нарежда на 16-то място от общо 17 общини, с комплексна оценка от 2,04, която е с 0,43 пункта по-ниска от средната за останалите общини – 2,47, то са налице достатъчно доказателства за прилагане на принципите за добро управление. С присъждането на Етикет за добро управление, община Добрич ще получи допълнителни стимули да работи за подобряване на информираността на гражданите и обществеността за дейността на общинската администрация, за да се промени начина, по който гражданите възприемат дейността на местната власт.

Препоръчвам на Комисията да присъди на община Добрич Етикетът за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата:.....2017 г.

Гр. София

Изготвил: .....

Независим оценител Мария Илчева

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЙДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

РЕЗЮМЕ

от извършената експертна оценка
на община Добрич
от Мария Илчева (независим оценител)

Оценки	Стойност
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка)	3,47*
Оценка от анкетното проучване сред общинските съветници	2,91
Оценка от анкетното проучване сред гражданите	2,08
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници	2,50
Разлика между самооценката на общината и средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници	0,97
Корекция на оценката (в проценти)	-13%
Крайна оценка за община Добрич	3,02

*Коригирана самооценка на община Добрич поради допусната техническа грешка при изчисление, вместо 3,40 както е посочена оценката за прилагане на принцип 2 в обобщената матрица, коректната оценка е 3,00.

Мотиви за оценката на общината:

При прилагане на условие 1 от Методиката считам, че е налице условие за увеличение, тъй като представения доказателствения материал е достатъчно добре систематизиран и показва в пълна степен прилагането на всички 12 принципа от община Добрич. Освен това са предложени разнострани източници на доказателства, както и голям обем от доказателства от медиите, линкове и препратки. Препоръчвам увеличение на оценката на община Добрич с 4% при прилагане на първото условие от методиката.

Корекция по условие 2 от методиката – самооценката на Община Добрич е по-висока с 0,97 пункта спрямо средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници (получена средноаритметична оценка от 2,50). При прилагане на методиката при скалата за намаление с допустимо намаление до 20%, което се прилага при самооценка, която е по-висока с повече от 0,91 пункта от средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници, то в конкретния случай може да се присъди намаление с -17%.

Силни страни в управлението на общината

- Силните страни на община Добрич са свързани с наличие на добри практики за гарантиране на отчетност, наличие на ясни и категорични процедури, установени в нормативната уредба, за справяне с лошо управление, както и практически действия и механизми за насърчаване на културното многообразие и социално сближаване на общността.
- Община Добрич осигурява добра грижа за гражданите, като се гарантира, че услугите се предоставят от образовани и добре обучени служители, които разбират нуждите на гражданите. Служителите от общинска администрация Добрич спазват правилата за качествено и ефективно административно обслужване, приетите стандарти на обслужване, като в своята работа те се ръководят от принципите за законосъобразност, равнопоставеност и прозрачност. Удовлетвореността на гражданите от обслужването и предоставяните услуги редовно се проучва чрез анкетни форми като анализите и резултатите се публикуват в сайта на общината.
- Община Добрич ефективно прилага иновативни практики от други общини, които са доказали ефекта си, като насърчава желанието и мотивацията на служителите да участват активно в обмяна на опит с други местни власти. Може да бъде отличен стремежа на общинското ръководство за прилагане на иновации в различни сфери на обществения живот – енергийна ефективност, иновативни културни събития, „библиотека без стени“, сезонно меню в детските градини, здравословно меню в детските ясли, алгоритъм за диетично хранене на деца със специални образователни потребности.
- В община Добрич е доста разпространена практиката неправителствените организации да са включени активно в процеса на вземане на решения на местно ниво. Силна страна е въведения от община Добрич механизъм за финансиране на гражданска инициативи и неправителствени организации, като ежегодно от общинския бюджет се отделят средства за подкрепа на НПО. Друга силна страна на община Добрич, която демонстрира прилагане принципите на добро управление, е че са въведени механизми за проучване на общественото мнение по въпроси от значим обществен интерес като: публикуване на всички проекто-наредби на Общинския съвет на сайта на общината; наличие на виртуална приемна, „онлайн“ форма за предложения, пощенска кутия за сигнали и жалби по специфични теми; активност при провеждане на обществени обсъждания;
- Добро приложение в практиката на общинската администрация намира и принципа за ефективност и ефикасност, като общината планира своите дейности и бюджет в съответствие с нейните стратегически планове на стратегическо и оперативно ниво. Положителна практика е, че на официалния интернет сайт на община Добрич се публикуват месечни и тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на общината, с детайлна информация за финансиране от европейски програми и проекти.

- Община Добрич прилага различни инструменти за активизиране на гражданско участие и балансиране между различни интереси с цел да бъде постигнат широк обществен консенсус по отношение на това, какво в най-голяма степен е в интерес на цялата общност и как то може да бъде постигнато. Внимание заслужава организирания от общината конкурс за туристически слоган на града, както и проучване на гражданска позиция при разработване на проект за облагородяване на градската среда. Въпреки това община Добрич трябва да предприеме действия за включване на по-широк кръг от заинтересовани групи и граждани в процеса на формиране на местни политики и вземане на решения за използване на финансовите ресурси.

Слаби страни в управлението на общината:

- Една от слабите страни на Община Добрич е свързана с недостатъчно доброто прилагането в практиката на принципа за върховенство на закона, като липсват практически механизми за активна програма за активно включване на различни групи, които включват неправителствени организации, бизнеса, местните медии и други групи по интереси, включително неравнопоставените групи, при вземането на решения, касаещи бъдещото развитие на общината, както и разпределението на ресурсите;
- Слаби страни на община Добрич, според мнението на гражданите, са свързани с неравнопоставеност между гражданите от гледна точка на връзките им с общински служители и общински съветници, като това много ясно проличава в оценката за прилагане на принцип 6 „Етично поведение“, където дадената средна оценка от гражданите е 1,84.
- Сериозна критика към местната власт са отправили гражданите на община Добрич при оценка на принцип 10 „Стабилно финансово управление“, като считат че много слабо се прилага този принцип и изражение за това е начина на планиране и разходуване на общинските публични ресурси. Също така гражданите са силно неудовлетворени от липсата на практика за отчетност на общинската администрация пред обществеността за приходите и разходите в общинския бюджет.

Препоръки към община Добрич

- Основната препоръка към община Добрич е да се въведат и прилагат ефективни механизми за елиминиране на личните интереси в дейността на общинската администрация, като се акцентира върху по-добра информираност на гражданите за гарантиране на водеща роля на публичния интерес при формулиране на публичните политики, които да са в интерес на гражданите на общината. Като добър показател в практиката може да се посочи въведената от община Добрич онлайн платформа за подаване на сигнали за корупция;
- В оценката на гражданите в община Добрич преобладават критичните мнения по почти всички 12 принципа на добро и демократично управление. Това ясно се вижда и от

средните оценки, които по всички показатели са позиционирани в ниската скала. Община Добрич следва да обърне внимание на възприятията сред гражданите по отношение на неравнопоставеност между гражданите от гледна точка на връзките им с общински служители и общински съветници, тоест как да засили усещането за прозрачност и безпристрастност на вземане на решения.

- Община Добрич трябва да прилага по-ефективни механизми за активизиране на гражданското общество и включване на гражданите в процесите на формиране на местни политики и вземане на решения по въпроси, които пряко касаят гражданите. Според проучването сред гражданите, те считат, че тяхното мнение не оказва влияние върху решенията на местната власт и те не участват в достатъчна степен в процеса на определяне на политиките на местно ниво.

Добри практики:

Община Добрич е представила към кандидатурата си три иновативни практики както следва:

- Иновативна практика е свързана с въвеждане на виртуална приемна, която функционира от м. февруари 2016 г чрез официалната фейсбук страница на общината, като гражданите имат възможност да задават въпроси, да споделят своите мнения и предложения.
- Втората иновативна практика е свързана с организиране и провеждане на Международен военноисторически фестивал „Добричката епopeя 1916“, посветен на 100 години от Първата световна война и от Добричката епопея. Тази иновативна практика има пряко отношение към прилагането на принцип 8 „Иновации и отвореност към промени“ и принцип 11 Човешки права, културно разнообразие и социално единство“.
- Третата иновативна практика е свързана с насърчаване на инвестициите с общинско значение в Община град Добрич, която илюстрира прилагането на принцип 8. Иновации и отвореност към промени и принцип 3. Ефективност и ефикасност;

Считам, че първата предложена практика е доста иновативна и цели постигане на по-непосредствен контакт с гражданите и динамична обратна връзка по всички съществени въпроси от живота на общността, подобряване визуализацията и представянето на общинските дейности и инициативи, достигане на информацията до по-широк кръг хора, в това число до повече млади хора. След като се запознах с начина на функциониране на виртуалната приемна, препоръчвам разпространение на практиката сред останалите български общини. Това е директен и ефективен начин за подаване на сигнали и поддържане на пряк контакт между жителите на общината и местната администрация. Виртуалната „приемна“ отговаря на всички постъпили сигнали, предложения и мнения под публикацията. Сигналите, които изискват по-задълбочен анализ и проверка, се завеждат в деловодството на Общината и за тях отговорите се подготвят в едномесечен срок. За улеснение на гражданите е създадена „бележка“ с често задавани въпроси, на

които са изгответи отговори. Чрез достъп до тази „бележка“ се избягва повтаряне на темите.

С тази иновативна практика се скъсява дистанцията между местната власт и гражданите и се осъществява навременна и бърза комуникация. За много кратък период от време виртуалната „приемна“ е получила много положителни отзиви и по този начин се утвърждава като нов ефективен мост между администрацията и жителите на Добрич. Тя изпълни своята задача за достигане до по-ширака гражданска аудитория чрез прилагане на още едно средство за жива връзка с хората. Иновативната практика чрез създаване на виртуалната „приемна“ разширява възможностите за предлагане и обсъждане на алтернативни решения и гарантира прозрачност на процеса на вземане на решения.

Препоръчвам на Комисията да присъди на община Добрич Етикетът за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата: .....2017 г.

Гр. София

Изготвил: .....

Мария Илчева (независим оценител)

